

TASORISTEYSTEN TURVALLISUUDEN PARANTAMISOHJELMA

MITÄ TEHDÄÄN?

Väyläviraston vuonna 2018 alkaneessa tasoristeysohjelmassa parannetaan tai poistetaan yli 500 valtion rataverkon tasoristeystä. Ohjelmaan otetaan mukaan hallinnollisesti sujuvasti toteutettavia ja matalakustanteisia tasoristeysten poisto- ja parannuskohteita eri puolelta Suomen valtion rataverkkoa. Lisäksi tasoristeyskohteita parannetaan ja poistetaan osana Väyläviraston rataosakohtaisia perusparannushankkeita.

Tasoristeysten poistaminen tarkoittaa sitä, että tasoristeys poistetaan käytöstä ja tieliikenne ohjataan turvallisempaa reittiä pitkin radan yli tai ali. Turvallisempi reitti voi kulkea esimerkiksi alikulku- tai ylikulkusillan tai turvallisemman tasoristeyskohteen kautta.

Tasoristeysten varustaminen tasoristeyslaitoksella tarkoittaa sitä, että tasoristeys varustetaan joko puomeilla (koko-, pari- tai puolipuomeilla), varoitusvalolaitoksella tai valo- ja äänivaroituslaitoksella. Yleisin ratkaisu Suomessa on puolipuomilaitos.

Tasoristeysten turvallisuutta voidaan parantaa myös muilla keinoilla. Sopiva toimenpide tai toimenpiteiden yhdistelmä valitaan aina tapauskohtaisesti. Toimenpidevaihtoehtoja ovat esimerkiksi tasoristeysnäkemien parantaminen, tien odotustasanteiden parantaminen, pakollinen pysähtyminen -liikennemerkkiin asettaminen tasoristeyskohtaan, tien tai radan nopeusrajoituksen alentaminen tai huomiovaroitusvalon asentaminen tasoristeyskohtaan.

Tasoristeysohjelman puitteissa Väylävirasto parantaa tasoristeysturvallisuutta poistamalla ja parantamalla olosuhteitaan huonoimpia tasoristeyskohteita. Tasoristeysten turvallisuutta tarkastellaan Väyläviraston VALA LC -ohjelman avulla. Olosuhdeluokitus perustuu tasoristeysten turvalaitteisiin, näkemiin, radan nopeuteen, tien luokitukseen, keskivuorokausliikenteeseen sekä onnettomuushistoriaan.

Tasoristeysturvallisuuden parantaminen on usein kallista. Esimerkiksi puolipuomien asentaminen tasoristeyskohtaan maksaa yleensä 300 000–450 000 euroa yhtä tasoristeyskohtaa kohden. Sillan tai alikulun rakentaminen tasoristeyskohtaan voi maksaa useita miljoonia euroja.

MILLOIN?

Tasoristeysten turvallisuuden parantamisohjelma on kasvanut alkuperäisestä 65 kohteen ohjelmasta yli 500 tasoristeyskohteeseen. Vuosina 2018–2023 kohteiden toteuttamiseen käytettiin yhteensä 57 miljoonaa euroa. Jatkossa tasoristeysturvallisuuden parantamiseen on tarkoitus käyttää vuosittain noin 15 miljoonaa euroa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti.

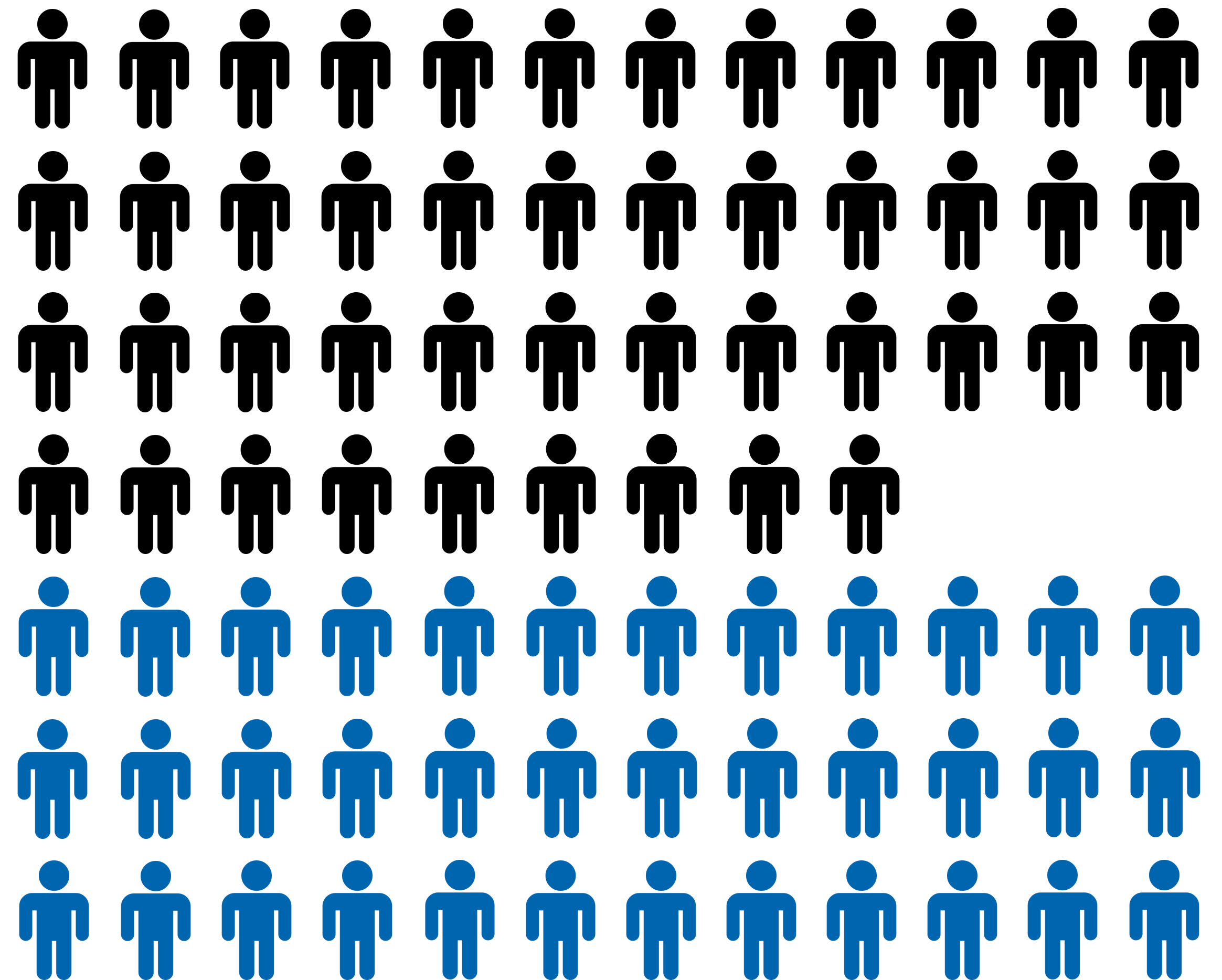
Vuosina 2018–2023 tasoristeysten parantamisohjelmassa valmistui yhteensä 270 kohdetta: 145 tasoristeyskohtaa poistettiin korvaavien tiejärjestelyin tai ilman korvaavia tiejärjestelyjä, 67 tasoristeyskohtaa varustettiin tasoristeyslaitoksella ja 58 tasoristeyskohtaa parannettiin muilla tavoin. Vuosina 2024–2025 on tarkoitus parantaa tai poistaa yli 200 tasoristeyskohtaa. Seuraavien vuosien parannuskohteiden määrä tarkentuu hankkeen edetessä.

MIKSI?

Valtion rataverkolla on yhä yli 2400 tasoristeyskohtaa. Luku sisältää sekä pääradat että sivuraiteet. Suurin osa (70 %) tasoristeyskohteista on niin kutsuttuja vartioimattomia tasoristeyskohteita, eli niissä ei ole mitään varoituslaitetta varoittamassa tienkäyttäjää lähestyvistä junista. Valtion rataverkon lisäksi tasoristeyskohteita sijaitsee yksityisraiteilla. Yksityisraiteilla arvioidaan olevan joitakin satoja tasoristeyskohteita.

Suomessa tapahtuu keskimäärin 13–29 tasoristeysonnettomuutta vuosittain. Onnettomuuksissa kuolee vuosittain keskimäärin 5 henkilöä ja loukkaantuu vakavasti 4 henkilöä. Kymmenen viime vuoden aikana (vuosina 2014–2023) tasoristeysonnettomuuksissa kuoli yhteensä 45 henkilöä ja loukkaantui vakavasti 36 henkilöä.

Tasoristeysonnettomuuksien seuraukset ovat usein vakavia; kyse ei ole pelkästään tienkäyttäjien turvallisuudesta vaan myös raideliikenteen turvallisuudesta.

MISTÄ LISÄTIETOJA?

<https://vayla.fi/vaylista/rataverkko/tasoristeukset/tasoristeysohjelma>

Väylävirasto